

Væsentlige hensyn til at undgå statsløshed, herunder selvsagt også de konventionsmæssige forpligtelser, taler dog afgørende for at opretholde den foreslåede afgrænsning. Det tilføjes, at statsløse personer ikke kan tvangsudsendes til noget andet land.

4.2.4. Muligheden for at frakende en person hans danske indfødsret er efter forslaget betinget af, at den pågældende er dømt for handlinger kriminaliseret i straffelovens kapitel 12 (om forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed) eller kapitel 13 (om forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder m.v.).

Bestemmelsen bygger på dette punkt på Den europæiske konvention om statsborgerret, hvorefter statsborgerskab kan fratages på grund af handlemåde, som er til »alvorlig skade for et lands vitale interesser«.

Forarbejderne til konventionen indeholder kun begrænset vejledning med hensyn til, hvad der kan anses for omfattende af denne bestemmelse. Dog omfatter den ikke almindelig kriminalitet, uanset hvor alvorlig den måtte være.

Med den foreslåede afgrænsning er det lagt til grund, at straffelovens kapitel 12 og 13 normerer, hvad der må anses for at være til skade for landets vitale interesser.

Som henvisningen er udformet kan også forhold, som på et senere tidspunkt kriminaliseres i straffelovens kapitel 12 eller 13, danne grundlag for frakendelse af dansk indfødsret. Senest er der gennemført ændringer i nævnte kapitler i 2002 som led i regeringens terrorpakke.

Straffelovens kapitel 13 har i § 110 d en bestemmelse, hvorefter straffen for overtrædelse af bestemmelser i kapitel 25 (forbrydelser mod liv og legeme), kapitel 26 (forbrydelser mod den personlige frihed) og kapitel 27 (freds- og ærekrænkelser) kan forhøjes med indtil det halve, hvis forbrydelsen begås mod et fremmed statsoverhoved eller lederen af en fremmed diplomatisk mission. Straf efter § 110 d indebærer ikke som sådan en overtrædelse af bestemmelser i straffelovens kapitel 12 eller kapitel 13 og kan således ikke i sig selv danne grundlag for frakendelse af dansk indfødsret.

4.2.5. Efter forslaget er dom for de omhandlede strafbare forhold en ydre ramme for muligheden for at frakende en person hans danske indfødsret. Bestemmelserne i straffelovens kapitel 12 og 13 indeholder normalstrafferammer fra 4 måneder (f.eks. for forhånelse af fremmed nation m.v., jf. lovens § 110 e) til livstid (f.eks. for overtrædelse af lovens § 114 om terrorisme).

Det fremgår således af den foreslåede bestemmelse, at den, der dømmes for overtrædelse af et eller flere af de omhandlede strafbare forhold, ved dom »kan« frakendes sin danske indfødsret.

I overensstemmelse med almindelige betragtninger om proportionalitet er det hermed forudsat, at domstolene ved vurderingen af, om en person skal frakendes dansk indfødsret, foretager en afvejning af på den ene side forholdets grovhed og på den anden side en frakendelses betydning for den pågældende. Den foreslåede bestemmelse svarer således på dette punkt principielt til den gældende bestemmelse i indfødsretslovens § 8 A om frakendelse af dansk indfødsret erhvervet ved svig.

Den betydning, frakendelse af dansk indfødsret har for en person, må bero på en konkret vurdering af den pågældendes forhold.

Ved denne vurdering bør der navnlig lægges vægt på personens tilknytning her til landet og til udlandet, herunder det eller de lande, den pågældende tillige er statsborger i.

Der kan i den forbindelse bl.a. lægges vægt på varigheden og karakteren af en persons ophold i Danmark og i udlandet. Den tid, en person har tilbragt i Danmark og i udlandet, kan således i sig selv have betydning for den pågældendes tilknytning. Dette må imidlertid sammenholdes med karakteren af opholdene. Det bør således tillægges særlig vægt, hvor den pågældende har fået sin opvækst, ligesom ophold i udlandet kan tillægges mindre vægt, hvis udlandsopholdet skyldes arbejde for danske interesser, eller hvis den pågældende person under sit ophold i udlandet har bevaret en tæt tilknytning til Danmark f.eks. gennem tilbagevendende feriebesøg, deltagelse i danske foreninger i udlandet m.v.

Der kan endvidere bl.a. lægges vægt på en persons aktuelle familiemæssige forhold her i landet og i udlandet samt den pågældendes rødder, herunder om familien har en langvarig tilknytning til Danmark.

Også sprogkundskaber kan have en betydning, herunder navnlig i hvilket omfang den pågældende behersker dansk og sproget i det eller de lande, den pågældende tillige er statsborger i.

I tilfælde, hvor en person alene dømmes for mindre alvorlige forhold, bør den pågældende kun frakendes dansk indfødsret, hvis denne sanktion må anses for at være af mindre indgribende betydning for den pågældende. Dette vil navnlig være tilfældet, hvis den pågældendes tilknytning her til landet er så ringe, at det minder om de omstændigheder, der i medfør af indfødsretslovens § 8 indebærer fortabelse af dansk indfødsret.